

Holbergsgade 6
 DK-1057 København K

T +45 7226 9000
 F +45 7226 9001
 M sum@sum.dk
 W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 26-04-2019
 Enhed: AELSAM
 Sagsbeh.: DEPNHO
 Sagsnr.: 1902054
 Dok. nr.: 863812

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 20. februar 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 603 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Schnoor (ALT).

Spørgsmål nr. 603:

”Ministeren bedes oplyse, hvordan udviklingen har været i forhold til antallet af ergoterapeuter i psykiatrien og på plejehjem de seneste ti år, herunder hvilke opgaver ergoterapeuter løser og om der er sket ændringer i forhold til hvilke opgaver, de løser i psykiatrien og i kommunerne?”

Svar:

Til brug for min besvarelse har ministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsdatastyrelsen, Danske Regioner og KL.

Sundhedsdatastyrelsen oplyser følgende vedrørende udviklingen i antallet af ergoterapeuter i forskellige sektorer:

”Sundhedsdatastyrelsen har som bidrag til besvarelse af spørgsmålet udarbejdet en opgørelse på baggrund af data i Bevægelsesregisteret for perioden 2007-2016. Opgørelsen viser antallet af beskæftigede ergoterapeuter fordelt på deres primære beskæftigelsesbranche og -sektor, herunder hospitaler og plejehjem. Det er i Bevægelsesregisteret ikke muligt at skelne mellem psykiatriske og somatiske hospitaler, hvorfor begge typer af hospitaler indgår i opgørelsen.

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Vækst i perioden, pct.	Vækst i antal
Hospitaler	Kommuner	6	6	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5	.	.	.		
	Regioner	1424	1300	1264	1222	1207	1180	1175	1184	1155	1169	-18	-255
	Øvrig offentlig	n<=5		
	Privat	.	40	47	47	51	45	49	52	58	60		
	I alt	1430	1346	1314	1272	1261	1227	1225	1236	1213	1229	-14	-201
Plejehjem	Kommuner	914	815	766	763	748	705	775	743	716	708	-23	-206
	Regioner	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5		
	Privat	6	12	8	10	11	10	14	13	16	16	167	10
	I alt	921	827	774	773	759	715	790	757	733	726	-21	-195
Øvrige	Kommuner	3067	3409	3689	3819	3974	4237	4387	4733	4983	5174	69	2.107
	Regioner	339	297	283	239	237	238	254	235	228	234	-31	-105
	Øvrig offentlig	408	363	399	450	447	472	494	476	451	433	6	25
	Privat	657	798	816	873	897	921	902	954	983	1112	69	455
	Udlandet	.	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5	n<=5	.	n<=5	.		
I alt	4471	4868	5188	5382	5557	5870	6038	6398	6646	6953	56	2.482	

I alt	6822	7041	7276	7427	7577	7812	8053	8391	8592	8908	31	2.086
-------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	----	-------

Anm.: Grundet forskelle i datagrundlaget er tallene ikke fuldt sammenlignelige på tværs af året 2008.

Kilde: Bevægelsesregisteret 2016, Sundhedsdatastyrelsen og Danmarks Statistik.

”

Antallet af ergoterapeuter er fra 2007 til 2016 vokset med i alt ca. 31 pct., svarende til knap 2.100 ansatte. Der har været et fald i antallet på hospitaler og plejehjem, mens der har været en stigning i øvrige brancher.

Danske Regioner oplyser følgende vedrørende udviklingen i antallet af ergoterapeuter ansat i psykiatrien samt hvilke arbejdsopgaver ergoterapeuter løser i psykiateren:

”Udviklingen i ergoterapeuter

Antallet af ergoterapeuter er opgjort med afsæt i data fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL). I KRL opgøres løn- og personalestatistikker med afsæt i et institutionsregister. Data er lokalt indberettede og ikke validerede. Det indebærer, at dataudtræk fra registret kan ændre sig i takt med institutionernes organisatoriske tilhørssted skifter, f.eks. som led i organisatoriske omlægninger. Data i tabel 1 skal tages med forbehold herfor.

Tabel 1. Antal ergoterapeuter ansat i børne- og ungdomspsykiatrien og psykiatrien, Fuldtidsstillinger (KRL)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ergoterapeuter	299,1	303,0	291,6	303,3	302,4	297,9	300,3	285,7	321,6

Ergoterapiens opgaver

Ergoterapi kan indgå som en del af den psykiatriske udredning og behandling. Ergoterapeut kan både være relevant i forbindelse med en indlæggelse og i et ambulante forløb.

Ergoterapi kan inddrages på flere måder og i forskellige faser af et patientforløb:

- **Undersøgelse:** Ergoterapi kan bidrage til den samlede udredning af patienten ved at afdække patientens nuværende evne til at håndtere hverdagens praktiske opgaver og aktiviteter. Den ergoterapeutiske undersøgelse afdækker patientens motivation for aktivitet, aktivitetsmønster, kommunikationsfærdigheder, motoriske færdigheder samt omgivelsernes betydning.
- **Genoptræning:** Ergoterapi kan støtte patienten i et træningsforløb, der skal forbedre mulighederne for igen at udføre de daglige opgaver på en tilfredsstillende måde. I træningen kan indgå;
 - o Tilpassede mestrings-strategier
 - o Træning af sociale færdigheder
 - o ADL-træning
 - o Sansning/integration
 - o Fysiske aktiviteter
 - o Kreative aktiviteter
 - o Undervisning i hverdagslivets betydning og tilrettelæggelse
- **Afklaring af behov:** Med afsæt i terapien finder ergoterapeuten sammen med patienten frem til, hvad der udfordrer patienten i dagligdagen, og det indgår i en samlet vurdering af, om patienten har behov for praktisk støtte og hjælp fra kommunen.

Ergoterapien bruger kognitive, miljøterapeutiske, psykodynamiske og ergoterapeutiske behandlingsprincipper.

Udviklingen i opgaverne

Ergoterapien har sit primære fokus at undersøge og forbedre patientens muligheder for at klare de opgaver, som en almindelig hverdag byder på. Ergoterapien understøtter således patientens muligheder for at komme sig hurtigst og bedst muligt, og igen leve et så selvstændigt og autonomt liv som muligt. Den ergoterapeutiske indsats kan både foregå under indlæggelse og som led i et ambulante behandlingsforløb.

I takt med at flere behandlingsforløb – hvis mulig og forsvarligt - i størst muligt omfang tilrettelægges som ambulante forløb, søges dette understøttes gennem et ergoterapeutisk fokus på at håndtere hverdagen og den praktiske gøremål i egne omgivelser. Heri indgår f.eks. afklaring af behov for praktisk hjælp i hjemmet fra kommunen. Det omhandler også afklaring af behov for optræning til at genvinde tabte fysiske eller kognitive funktioner. Dette kan enten foregå som genoptræning i kommunalt regi eller som specialiseret genoptræning i psykiatrien.”

KL oplyser følgende vedrørende hvilke opgaver ergoterapeuter løser på plejehjem og om der er sket ændringer i forhold til hvilke opgaver de løser:

”Ergoterapeuter arbejder overordnet med ældre, der har svært ved at deltage i dagligdagens aktiviteter. Ergoterapeuter træner kroppen, psyken og hjernen samt udvikler sanserne og færdighederne. Målet er at hjælpe til at skabe en hverdag med indhold og struktur for ældre, så de kan deltage i de aktiviteter, som de finder meningsfulde.

Konkret arbejder ergoterapeuter med;

- dysfagi (afhjælpe spise-synke problemer)
- inddragelse af omgivelser til aktive gøremål f.eks. sansehaver i forhold til demente
- boligindretning i forhold til at personalet kan arbejde omkring borgen
- hjælpemidler
- Aktivitetsbaseret samvær
- Hjælp til at klare hverdagen, f.eks. at klæde sig på, guiding ved personlig pleje m.v.

Inden for de seneste ti år har der været en stor bevægelse i kommunerne mod hverdagsrehabilitering frem for passiv pleje. Ergoterapeuter løser derfor i langt højere grad end tidligere opgaver i forhold til at hjælpe de ældre med at klare hverdagen. For eksempel ved at vurdere de ældres aktivitetsformåen, og sammen med de ældre finde frem til aktiviteter, som de kan klare og som de finder meningsfulde. Ergoterapeuterne har en vejledende og rådgivende funktion i forhold til plejepersonalet, for at understøtte den rehabiliterende tilgang.

Der arbejder 5391 (dec. 2018) ergoterapeuter i kommunerne. KL har ikke tal på, hvor mange der arbejder på plejehjem.”

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Nils Holdt